

Rīkojums par tabakas aizstājēju iepakojuma standartizāciju¹

Saskaņā ar 22. panta 2. punktu Likumā par tabakas izstrādājumiem u. c. (sk. 2024. gada 4. novembra Konsolidācijas likumu Nr. 1161, kas grozīts ar 2024. gada 30. decembra Likumu Nr. 1669) tiek izdots šāds rīkojums.

1. nodaļa

Definīcijas

1. pants. Šajā rīkojumā piemēro turpmāk minētās definīcijas.

- 1) Oderējums: ir papīrs vai folija iepakojuma vienības iekšpusē.
- 2) Preču zīme: ir tirdzniecības nosaukuma daļa, kas veido produkta preču zīmi attiecībā uz informāciju, kas paziņota saskaņā ar 2021. gada 22. februāra Rīkojumu Nr. 243.
- 3) Izstrādājuma nosaukums: ir tirdzniecības nosaukuma daļa, kas veido izstrādājuma nosaukumu, ja tāds ir, saistībā ar informāciju, kas paziņota saskaņā ar 2021. gada 22. februāra Rīkojumu Nr. 243.
- 4) Iepakojuma vienība: ir mazākais atsevišķais tabakas aizstājēja iepakojums, kas laists tirgū.
- 5) Iesaiņojuma materiāls: ir caurspīdīgs, bezkrāsains materiāls, kas aptver vienu vai vairākas paciņas un ārējo iepakojumu.
- 6) Ārējais iepakojums: ir jebkurš iepakojums, kurā tabakas aizstājējs tiek laists tirgū un kurā ir viena vai vairākas iepakojuma vienības.
- 7) Ārējās virsmas: ir virsmas, kas redzamas, kad iepakojuma vienība ir aizvērta un/vai ārējais iepakojums ir neatvērts.
- 8) Iekšējās virsmas: ir virsmas, kas nav redzamas, kad iepakojuma vienība ir aizvērta.
- 9) Matējums: stāvoklis, kad virsma izskatās pilnīgi matēta un tādējādi nav spīdīga, glancēta, mirdzoša vai tamlīdzīgi.
- 10) Lente: ir noplēšama sloksne, ko var izmantot iepakojuma vienības, ārējā iepakojuma vai iesaiņojuma materiāla atvēršanai.

2. nodaļa

Krāsu prasības un iepakojuma elementi uz iepakojuma vienībām, ārējā iepakojuma un iesaiņojuma materiāla tabakas aizstājējiem

2. pants. Tabakas aizstājēju iepakojuma vienībām, ārējam iepakojumam un iesaiņojuma materiālam ir standartizēts dizains saskaņā ar šā rīkojuma prasībām un citiem normatīvajiem aktiem, kas reglamentē tabakas aizstājēju iepakojuma vienību, ārējā iepakojuma un iesaiņojuma materiāla marķēšanu u. c.

2. punkts. Uz iepakojuma vienībām, ārējā iepakojuma un iesaiņojuma materiāla drīkst norādīt tikai tādu marķējumu u. c., kas atbilst šim rīkojumam un citiem tiesību aktiem.

3. punkts. Marķējumu, informāciju u. c., kas izriet no citiem tiesību aktiem, norāda tā, lai iepakojuma vienībai vai ārējam iepakojumam nepiešķirtu unikālu izteiksmi, nepievērstu tam uzmanību vai kā citādi neliktu uzskatīt to par tādu, kas neatbilst prasībai par standartizētu dizainu tabakas aizstājējiem.

4. punkts. Ieliktnus, kuriem nav nekādu funkciju attiecībā uz izstrādājuma lietošanu, iepakojumā ievietot nedrīkst. Tekstam, kas uzrakstīts uz ieliktniem, kuriem ir kāda funkcija attiecībā uz izstrādājumu:

- 1) jābūt uz balta fona;
- 2) to var veidot cipari no 0 līdz 9;
- 3) tas ir iespiests Helvetica burtveidolā;
- 4) tas var sastāvēt no šādiem simboliem iekavās: defise (-), uzsvara zīme "aigu" (´), apostrofs (') un "un" zīme (&); un
- 5) tas ir melnā krāsā.

5. punkts. Tekstu, emblēmas un neko citu uz lietošanas pamācībām par tabakas aizstājēja lietošanu saskaņā ar 2. panta 5. punktu nedrīkst atveidot tādā veidā, kas liecina par unikālu izteiksmi, piesaista uzmanību vai kā citādi neatbilst prasībai par standartizētu dizainu.

3. pants. Ārējais iepakojums ir matētā krāsā Pantone 448 C, un iepakojuma vienību iekšējās virsmas ir matētā krāsā Pantone 448 C, baltas vai sudrabaini pelēkas.

2. *punkts.* Blīvējuma lente tabakas aizstājēju iepakojuma vienībām vai ārējam iepakojumam ir caurspīdīga un bezkrāsaina, vai matētā krāsā Pantone 448 C.

3. *punkts.* Šā rīkojuma 3. panta 2. punkts neattiecas uz to blīvējuma lentes daļu, uz kuras var būt uzdrukāts normatīvais marķējums, kas izriet no šā rīkojuma vai citiem tiesību aktiem, piemēram, brīdinājumi par ietekmi uz veselību.

4. **pants.** Oderējums, kas redzams, kad iepakojuma vienība ir atvērta, ir matētā krāsā Pantone 448 C.

2. *punkts.* Uz oderējuma nedrīkst būt burti, cipari, zīmes, attēli, simboli vai citi līdzīgi elementi, un tas nedrīkst būt perforēts tā, ka perforējums veido attēlu, simbolu, tekstu, zīmi vai citu līdzīgu elementu.

5. **pants.** Visi tabakas aizstājēju iepakojuma vienību un ārējā iepakojuma elementi ir bez garšas un smaržas, un tie nedrīkst ietvert tehniskus risinājumus vai ierīces, kuru vienīgais mērķis ir radīt skaņas efektu.

3. nodaļa

Tabakas aizstājēju iepakojuma vienību un ārējā iepakojuma virsmas u. c.

6. **pants.** Virsmas ir līdzenas un gludas, un uz tām nedrīkst būt nevienmērīgi elementi, piemēram, marķējumi, gravējumi, faktūra, iedobumi, pacēlumi vai citi elementi formas vai struktūras veidā.

2. *punkts.* Šā rīkojuma 6. panta 1. punkts neattiecas uz noteiktiem elementiem, kas vajadzīgi iepakojuma aizvēršanai.

3. *punkts.* Šā rīkojuma 6. panta 1. punkts neattiecas uz noteiktiem iepakojuma elementiem, kas vajadzīgi, lai stabilizētu izstrādājumu, piestiprinātu pamatni, piestiprinātu vāciņu un atvērtu un aizvērtu vāciņu, kā arī uz vietu, kas paredzēta izlietotiem tabakas aizstājējiem.

4. *punkts.* Atbrīvojumi saskaņā ar 6. panta 2. un 3. punktu ir piemērojami tikai tik ilgi, kamēr nevienmērīgums nepiešķir iepakojumam unikālu izteiksmi, nepiesaista tam uzmanību vai kā citādi neliek to uzskatīt par tādu, kas neatbilst prasībai par standartizētu dizainu un izteiksmi visiem tabakas aizstājējiem.

7. **pants.** Uz iepakojuma vienību un ārējā iepakojuma virsmām u. c. drīkst būt tikai tādi elementi u. c., kā noteikts tiesību aktos.

4. nodaļa

Iesaiņojuma materiāls uz tabakas aizstājēju iepakojuma vienībām un ārējā iepakojuma

8. **pants.** Iepakojuma vienības un ārējo iepakojumu var pārklāt ar caurspīdīgu iesaiņojuma materiālu.

2. *punkts.* Iesaiņojuma materiāls ir līdzens un gluds, un tajā nedrīkst būt neregulāri elementi, piemēram, marķējums, reljefs, tekstūra, iespaidumi, izciļņi vai jebkādas citas formas vai struktūras.

3. *punkts.* Lentes, ko izmanto iesaiņojuma materiāla atvēršanai, ir caurspīdīgas vai melnas. To platums var būt līdz 3 milimetriem. Lentei var būt ne vairāk kā 15 mm gara nepārtraukta caurspīdīga vai melna līnija, kas norāda, kur lente sākas.

4. *punkts.* Melnā lente nedrīkst aizsegst vai paslēpt brīdinājumus par ietekmi uz veselību un citus marķējumus u. c. uz iepakojuma saskaņā ar šo rīkojumu vai citiem tiesību aktiem.

5. *punkts.* Iesaiņojuma materiālu izmanto tikai tiem elementiem, kas vajadzīgi ražošanas procesam, un tas nemaina standartizēto izteiksmi.

5. nodaļa

Marķējums u. c. uz tabakas aizstājēju iepakojuma vienībām un ārējā iepakojuma

9. **pants.** Marķējums saskaņā ar šo rīkojumu nedrīkst pilnībā vai daļēji paslēpt tekstu, brīdinājumus vai citu marķējumu u. c., kas izriet no citiem tiesību aktiem.

10. **pants.** Uz iepakojuma vienībām un ārējā iepakojuma divās vietās var būt marķējums ar preču zīmi un izstrādājuma nosaukumu. Marķējuma teksts:

1) var sastāvēt no mazajiem burtiem a–ā, bet tā, ka sākuma burts var būt lielais burts;

6) tas ir uzdrukāts ar rakstzīmju lielumu līdz 10 punktiem; un
7) tas atrodas uz tās pašas virsmas, kur brīdinājums par ietekmi uz veselību, ir izvietots taisnā līnijā un uzrakstīts tajā pašā virzienā kā brīdinājums par ietekmi uz veselību.

2. *punkts.* Preču zīme var aizņemt vienu rindu.

3. *punkts.* Izstrādājuma nosaukums var aizņemt vienu rindu, un to novieto tieši zem preču zīmes.

11. pants. Ārējo iepakojumu un iepakojuma vienības aromatizētiem tabakas aizstājējiem var marķēt vienu reizi šādi:

1) "Ar tabakas aromātu"; vai

2) "Ar mentola garšu".

2. *punkts.* Marķējuma teksts:

1) ir iespiests Helvetica burtveidolā;

2) ir matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C;

3) ir uzdrukāts ar rakstzīmju lielumu līdz 10 punktiem; un

4) atrodas uz tās pašas virsmas, kur brīdinājums par ietekmi uz veselību, ir izvietots taisnā līnijā un uzrakstīts tajā pašā virzienā kā brīdinājums par ietekmi uz veselību.

12. pants. Uz katras iepakojuma vienības un ārējā iepakojuma var norādīt šādu informāciju par attiecīgā tabakas aizstājēja ražotāju uzņēmuma nosaukumu, adresi, e-pasta adresi, tālruņa numuru un ražotājvalsti: "Ražots:", kam seko ražotājvalsts nosaukums. Marķējuma teksts:

1) var sastāvēt no mazajiem burtiem a–ā, bet tā, ka sākuma burts var būt lielais burts;

2) to var veidot cipari no 0 līdz 9;

3) tajā var izmantot uzsvara zīmi "aigu" (ˆ), apostrofu (') un "un" zīmi (&);

4) e-pasta adresē var izmantot simbolu @;

5) tālruņa numurā pirms valsts koda var izmantot simbolu +;

6) tas ir iespiests Helvetica burtveidolā;

7) tas ir matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C; un

8) rakstzīmju lielums tajā nepārsniedz 10 punktus.

13. pants. Ārējo iepakojumu, kas satur vairāk nekā vienu iepakojuma vienību, var marķēt vienu reizi:

1) ar norādi "Nikotīna izstrādājums" vai "Nikotīna maisiņš" atbilstoši iepakojuma saturam;

2) ar iepakojumā esošo iepakojuma vienību skaitu; un

3) ar vienību skaitu iepakojuma vienībā vai ar tā tīrsvaru.

2. *punkts.* Marķējuma teksts:

1) ir iespiests Helvetica burtveidolā;

2) ir matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C;

3) ir uzdrukāts ar rakstzīmju lielumu līdz 10 punktiem; un

4) atrodas uz tās pašas virsmas, kur brīdinājums par ietekmi uz veselību, ir izvietots taisnā līnijā un uzrakstīts tajā pašā virzienā kā brīdinājums par ietekmi uz veselību.

14. pants. Iepakojuma vienības var marķēt vienu reizi:

1) ar norādi "Nikotīna izstrādājums" vai "Nikotīna maisiņš" atbilstoši iepakojuma saturam; un

2) ar vienību skaitu vienā iepakojuma vienībā.

2. *punkts.* Marķējuma teksts:

1) ir iespiests Helvetica burtveidolā;

2) ir matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C;

3) ir uzdrukāts ar rakstzīmju lielumu līdz 10 punktiem; un

4) atrodas uz tās pašas virsmas, kur brīdinājums par ietekmi uz veselību, ir izvietots taisnā līnijā un uzrakstīts tajā pašā virzienā kā brīdinājums par ietekmi uz veselību.

15. pants. Tabakas aizstājēja iepakojuma vienību, kurā ir materiāls, kas nepieciešams minētā tabakas aizstājēja lietošanai, vienu reizi var marķēt ar norādi par šo materiālu atbilstoši iepakojuma vienībā esošajam materiāla. Attiecīgais teksts:

1) var sastāvēt no mazajiem burtiem, bet tā, ka sākuma burts var būt lielais burts;

2) ir Helvetica burtveidolā;

3) ir matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C; un

- 1) var sastāvēt no mazajiem burtiem a–ā, bet tā, ka sākuma burts var būt lielais burts;
- 2) to var veidot cipari no 0 līdz 9;
- 3) tas ir iespiests Helvetica burtveidolā;
- 4) tas ir melnā krāsā uz balta fona vai matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C uz balta fona;
- 5) tas ir uzdrukāts ar rakstzīmju lielumu līdz 10 punktiem; un
- 6) tas atrodas uz tās pašas virsmas, kur brīdinājums par ietekmi uz veselību, ir izvietots taisnā līnijā un uzrakstīts tajā pašā virzienā kā brīdinājums par ietekmi uz veselību.

17. pants. Iepakojuma vienības un ārējo iepakojumu, kas satur tabakas aizstājēju, katru var marķēt vienu reizi ar svītrkodu, ja:

- 1) to izmanto maksājumiem, izplatīšanai vai krājumu kontrolei;
- 2) tas ir melnā krāsā uz balta fona vai matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C uz balta fona;
- 3) tas nav attēls, raksts vai simbols, kas atgādina kaut ko citu, nevis tikai svītrkodu;
- 4) tas atrodas iepakojuma apakšpusē vai sānos; un
- 5) to nekādi citādi nevar atzīt par neatbilstošu prasībai par tabakas aizstājēju standartizētu dizainu.

18. pants. Uz iepakojuma vienībām un ārējā iepakojuma, kas satur tabakas aizstājēju, var būt ražošanas datu marķējums, tostarp partijas numurs, ja šis marķējums:

- 1) tiek izmantots, lai izpildītu citas piemērojamās prasības, tostarp noteikumus par nodokļiem;
- 2) ir melnā krāsā uz balta fona vai matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C uz balta fona;
- 3) nav attēls, raksts vai simbols, kas atgādina kaut ko citu, nevis ražošanas datu marķējumu;
- 4) atrodas iepakojuma vienības apakšpusē vai sānos; un
- 5) nekādi citādi nav uzskatāms par neatbilstošu prasībai par standartizētu dizainu visiem izstrādājumiem, kas satur tabakas aizstājēju.

19. pants. Iepakojuma vienībām un ārējam iepakojumam, kas satur tabakas aizstājēju, var būt atlokāma etiķete, ja tā:

- 1) tiek izmantota, lai izpildītu spēkā esošos tabakas aizstājēju marķēšanas noteikumus, kas izriet no šā rīkojuma vai citiem tiesību aktiem;
- 2) ir melnā krāsā uz balta fona vai matētā krāsā Pantone Cool Gray 2 C uz balta fona, vai krāsā, kas noteikta citos tiesību aktos attiecībā uz šo marķējumu, uz balta fona;
- 3) nav attēls, raksts vai simbols, kas atgādina kaut ko citu, nevis to, ko apzīmē attiecīgais marķējums;
- 4) atrodas iepakojuma vienības apakšpusē vai sānos; un
- 5) nekādi citādi nav uzskatāma par neatbilstošu prasībai par standartizētu dizainu visiem izstrādājumiem, kas satur tabakas aizstājēju.

6. nodaļa

Iepakojuma vienības lielums

20. pants. Tabakas aizstājēja iepakojuma vienības lielums ir samērīgs ar iepakojuma saturu, tādēļ tas nedrīkst būt lielāks par to, kā nepieciešams saturam.

7. nodaļa

Noteikumi par sodiem

20. pants. Ja vien citos tiesību aktos nav paredzēts stingrāks sods, personai, kura pārkāpj šā rīkojuma 2.–19. panta prasības, piespriež naudassodu.

2. punkts. Uzņēmumus u. c. (juridiskas personas) var saukt pie kriminālatbildības saskaņā ar Kriminālkodeksa 5. nodaļas noteikumiem.

8. nodaļa

Stāšanās spēkā

Iekšlietu un veselības ministrija, 2025. gada 4. martā

Sophie Løhde

/ Anna D. Madsen